

REFERAT

DOMMERSAMLING BRUKSHUNDDOMMERE

22.-23. November 2014

Sted: Best Western Oslo Airport Hotell

Arrangør: NBF v/ Fagkomiteen for Bruks

Tilstede var:

Audun Gudbrandstuen
Bjørnar Strand
Geir Bjørge Larsen
Terje Østlie
Knut Oskarsen
Geir Tore Land
Geir Kildebo
Alf Skaar
Tor Tetli

Inger Østlie
Ellinor Antonsen
Sverre Kirkemo
Ingar Oliverson
Finn Rive
Bent Zårnblom
Kristoffer Modell
Oddgeir Nergaard

Heidi Tokstad
Widar Bratlie
Anne- Marit Traaholt
Johnny Knutsen
Johnny Johnsen
Leif Arne Olsen
Terje Pedersen
Tommy Thøgersen

Lørdag 22.11.

Åpning.

Samlingen ble åpnet v/ Leder i NBF; Bjørnar Strand.

Samarbeidsavtalen NKK/NBF/Særkomiteer

Samarbeidsavtalen NKK/NBF

Bjørnar Strand orienterte om samarbeidsavtalen mellom NKK og NBF som ble gjeldende fra 31.01.2014.

Formålet med denne avtalen var å sikre en positiv utvikling av brukshundsporten, samt ivareta de omkringliggende faktorer for at sporten skal vokse.

Kompetansegruppen Bruks (KG bruks) ble samtidig underlagt NBF'S styre og har betegnelsen: «Fagkomiteen for Bruks». (FK Bruks)

Særkomiteer

Sportshundkomiteen er opprettet som en særkomite i NKK som skal ivareta de forskjellige «bruksaktivitetene» (agility, bruks, lydighet, rallylydighet, RIK m.m.)

Utgangspunktet for komiteen er at HS (Hovedstyret NKK) ikke innehar fagkompetanse innenfor de ulike prøvegrener.

Komiteen er derfor ment å bidra til:

- Bedre demokrati
- Å oppnå synergieffekter mellom aktivitetene
- Bedre kompetanse og større interesse for sakene

Miljøene må ta ansvar for egen aktivitet (hvem skal representere sporten i komiteen?)
Komiteen består av 7 medlemmer, hvorav et medlem oppnevnes av HS. Leder av komiteen velges av de 6. NBF/RIK deler et medlem.

Sportshundkomiteen er ment å skulle virke som et «mini-HS» hva gjelder saker fra de forskjellige aktiviteter.

Dommersamlinger

Formålet med dommersamlinger.

- Møtes for å snakke sammen og diskutere «rikets tilstand»
- Oppdatering vedrørende regelverksendringer og andre relevante saker
- Trene på bedømming og oppå felles forståelse vedrørende fortolkninger av regelverket.
- Gi innspill til regelverket.
- Bruke samlingen aktivt i forhold til det å bli mer «samkjørt» mht bedømmelse.

Hvorfor er det så viktig at vi er samkjørte?

- Konsekvenser av at dommere er «for snille» / «for strenge»:
- Dette vil få konsekvenser for «alt»: Opprykk, NM kvalifisering, NOM kvalifisering, «Årets beste» osv.
- Punktet fikk fram mange viktige tanker rundt dette med å tolke regelverket riktig, og sette fortolkningene så riktig som mulig ut i livet.
- Her må hver dommer ta ansvar.

Kommunikasjonslinjer dommere NKK/NBF:

Gruppeoppgave kommunikasjonslinjer dommere:

Deltakerne ble delt inn i grupper og de punkt som skulle diskuteres var:

1. Informasjonstilgang- hva er bra i dag/ hva savner vi i dag?
2. Hvordan vil vi ha det?
3. Hvordan og hva skal vi informeres om?
4. Informasjon til dommere og dommere imellom?
5. Dommersamling- hvor ofte?
6. Dommerlaug?

Temaet engasjerte og det kom fram mange fine tanker som vi tar med oss videre i arbeidet med å utvikle enklere rutiner for å både hente inn og dele relevant informasjon mellom de ulike aktører.

Dette var en del av det som ble formidlet:

Generelt oppleves det at man som dommer mottar lite informasjon.

«Dommerlaug»:

Ønske om et «Dommerlaug» (noen som har ansvaret for dommere og info til oss). Også for å kunne ta kontakt generelt vedr dommergjerningen.

Hjemmesiden

Egen informasjonsside på: www.norsk-brukshundsport.no for å legge ut informasjon til dommere. Referat fra dommersamlinger, fortolkninger i regelverket, relevante vedtak, osv. Regionale kontaktpersoner

Direkte kommunikasjon fra NKK/NBF til dommere

Formidling av viktig informasjon skjer ikke tilfredsstillende ut fra klubber til dommere pr. idag. Eks her er høringsnotater.

Facebook gruppe for dommere

Det eksisterer en lukket side for dommere. Denne kan brukes til diskusjon dommere i mellom og fra NBF til dommere. Alle oppfordres til å opprette facebook konto og bli medlem av denne siden.

Hvem representerer dommerne

NBF har gitt Fagkomiteen mandat til å representere dommerne og håndtere deres interesser. Dommerne bes forholde seg til denne som kontaktleddet i NBF for sin gruppe. Info om Fagkomiteen ligger på hjemmesiden, også kontaktinfo.

Dommergodtgjørelse:

Det er lenge siden den saken har vært tatt med på dommersamlinger.

Det er forskjellige rutiner mht. til hvem tar imot dommerhonorar og hvem gjør ikke det.

Diskusjon og fokus på hva skjer hvis vi ikke gjøre det? Er det slik at klubbene velger de dommerne som ikke tar honorar? Er vi lojale mot våre meddommere dersom vi har forskjellig praksis her?

Hva med andre NKK – dommere (lydighet/ agility.....), det er helt andre satser i forhold til den type dommergjerning.

Brukshundkonkurranser har tradisjonelt langt færre deltakere og har også et mye lavere maks- antall deltakere på sine prøver. Det vil også da være langt færre deltakere på hver dommer, og pga. prøvenes omfang må man også ha flere dommere.

Det er ikke et mål om at det skal bli tungt økonomisk for klubbene som arrangerer.

Konklusjon:

- Det er enighet om at vi ikke skal sette dommerhonoraret ut ifra NKK`s satser.
- Det er enighet om at alle dommere skal ta dommerhonorar ved dømming av konkurranser.
- Avtaler intern mellom dommer/klubb (f.eks. dømmer uten honorar mot dekning av kostnader for samlinger e.l.) er akseptabelt.
- Dommergodtgjørelsen ble satt til : Kr. 400,00 pr. dag
- Kilometergodtgjørelse: Statens takster: Kr. 4,10 (pr. 01.01.2015)
- Reisekostnader dekkes etter billigste reisemåte.
- Reiseregningsskjema ligger på www.norsk-brukshundsport.no – Regelverk/Skjema – Skjema – Reiseregning dommere.

Revidert regelverk/generelle bedømmelseskriterier:

Ellinor Antonsen hadde en gjennomgang av de største forandringene i revidert regelverk.

Utkast til revidert regelverk ble sendt ut på høring 28.06.2014. Høringsfristen var satt til 28.9.2014. Endelig utkast (inkludert justeringer etter høringen) fra Fagkomiteen ble sendt til NKK v/ Janne Gregersen den 14.10.2014.

Forrige revidering av «Regler for Brukshundprøver var i 2007.

En justering ble foretatt i 2010 på bakgrunn av nye regler rundt NOX-registrerte hunder. Planlagt ny revidering var satt til å gjelde fom 01.01.2012.

Mål: Ferdig revidert regelverk gjeldende fom 01.01.2015

NKK`s Fellesbestemmelser: Disse er revidert og gjeldende fom 01.01.2014.

De største endringene her er at NKK pålegger eier / fører et mye større ansvar mht. både opptreden og det å ivareta sin(e) hunder under prøvene.

Et nytt punkt er tatt inn; Pkt. 1.6. som handler om Etikk

Dispensasjon fra fellesbestemmelser

Under NKK's fellesbestemmelser er det også tatt inn føringer rundt hva dommer kan dømme.

Her har Fagkomiteen for Bruks lagt ved en søknad om dispensasjon da dette vil kunne få alvorlige konsekvenser for avholdelse av konkurranser. Dette er ivare tatt under pkt. 10 ; Kommentarer til fellesbestemmelsene.

Pkt. 3: Klasse-inndeling

Endringer mht. at opprykk følger hunden. Ingen føringer på hvor lenge man skal konkurrere i den enkelte klasse.

Hinderhøyde og apportvekter: Basert på mankehøyde og ikke rase.

Målebrev skal levers samtidig med startbok. I en overgangsfase kan alle dommere måle en hund (om nødvendig med en tommestokk) dersom det er tvil om høyde så skal klassen over være gjeldene.

Pkt. 4. Gjennomføring av prøven

I det nye programmet er det nå klart definert når bedømming av øvelsene skal starte og stoppe.

Under punktet for bruk av godbiter osv. mellom lydighetsøvelsene.....

Det ble diskusjon om det er tillatt med godbiter og leksaker i lommene. Forslag om å oppfordre deltakerne til å legge fra seg godbiter/leker på utsiden av ringen.

Det er også nå lagt inn en 3 sekunds regel. Dette for at alle skal bli bedømt så likt så mulig. Publikum: eget punkt om dette, for å sette fokus på at vi ønsker publikum. Dette gjelder ikke bare for lydighet men også for skogsøvelsene. Det skal legges til rette for at publikum skal kunne være med.

Når det gjelder animering i forbindelse med f. eks hopp over hinder så vil dette være et eksempel på det som er presisert i pkt.7; «...rette seg etter prøveleders anvisning». Dette skal håndteres av øvingsleder. Vi oppfordrer dommere / klubber til å ta en gjennomgang med sine øvingsledere/ kommandanter hvordan man håndterer slikt.

Lydighet klasse D:

Se revidert regelverk.

Lydighet klasse C:

Se revidert regelverk.

Det ble diskutert om hvorfor skudd er fjernet fra fellesdekk i denne klassen.

Det ble også diskutert rundt spørsmålet hvorfor man har som krav at hunden skal ha «gjennomført» en test og ikke «bestått» en test.

Dette er litt delt, da man på den ene siden ønsker at hunde-eiere i større og større grad skal ha fokus på den mentale delen av hundekunnskapen. På den andre siden handler dette også om at vi ikke ønsker å «ekskudere» noen fra å være med på brukshundprøver. I forhold til utviklingen generelt ser vi dette som et skritt i riktig retning både i forhold til det å måtte

dokumentere at hundens mentalitet er kjent, og at vi ikke lar dette stoppe en positiv aktivitet for den enkelte, selv om det nå skulle være slik at den testen ikke ble bestått. Vi ønsker fortsatt at det skal dokumenteres at hunder er testet.

Lydighet klasse B:

Se revidert regelverk.

Lydighet klasse A:

Se revidert regelverk.

Generelt for fellesdekk

På felles dekk er det ikke tyvstart dersom hunden legger seg for tidlig eller setter seg opp for tidlig, dette vil bli presisert i regelverket. Selv om bedømmelsen skjer fra og med «ned-dekk» til «sitt- opp», så er ikke start og slutt hovedmomentet i øvelsen.

Det skal gjøres enkle endringer i setningsoppbygningen

Endringen blir under avsnittet «Bedømmelse»: "Øvelsen underkjennes hvis hunden setter eller reiser seg, kryper med en 3 meter før tiden er ute."

Pkt. 5. Spesialøvelser

Generelle bestemmelser for Feltsøk

Se revidert regelverk

Viktig presisering under avsnittet; "Øvelsens start og stopp".

Det er beskrevet at tiden startes på dommers anvisning.

Generelle bestemmelsen for spor

Se revidert regelverk.

Viktig presisering av lengde på spor. Sporlina er nå minimum 5 meter. Man kan altså ha lengre sporline enn 5 meter.

Tabellen: «Oversikt over lengder, gjenstander, alder og søketid»:

Her er betegnelsen «ca», hva gjelder lengde, ment å tolkes slik at sporet ikke skal være lengre enn det som er satt for hver klasse.

Generelle bestemmelser for rundering

Se revidert regelverk.

Det ble også denne gangen en diskusjon om trekk-grunnlag i forhold til om fører benytter «Flying», eller om hunden stopper hos fører.

De som tar inn hunden for at de ikke har kontroll og må benytte flere kommandoer kan være et trekkgrunnlag.

Det at hunden kommer inn på eget initiativ og inn på plass før hunden sendes videre så er dette ikke et trekkgrunnlag.

Det er viktig at vi vurderer hvordan ekvipasjen løser oppgaven og at det er samarbeide mellom hund og fører som skal bedømmes, og skal stå i fokus.

Sporoppsøk

Dersom hunden slår på «feil spor» (pr. def. Et spor som ikke hører konkurransen til) er dette ikke trekkgrunnlag. Sporlegger/ øvingsleder/ annen funksjonær skal være tilstede og bekrefte / avkrefte om det er konkurransens spor som hunden har tatt opp. Dersom hunden tar opp et spor som ikke sporlegger har gått opp, skal det gis beskjed om «Tilbake til linja», men det er ikke trekkgrunnlag.

Spesialøvelser i klasse D

Se revidert regelverk.

Spesialøvelser i klasse C

Se revidert regelverk

Spesialøvelser i klasse B

Se revidert regelverk

Spesialøvelser i klasse A

Se revidert regelverk

Pkt 6. Premiering, ingen endring.

Pkt 7. Bedømmelse og godkjenning

Endringer med tanke på koeffisienter og krav til opprykk. Dette er basert på hovedmålet med revideringen som er å få programmet vektet mere som et bruksprøveprogram.

Det ble enighet om at fortolkningen av teksten som omhandler karakternedsettelse for «naturbehov» skal være:

Naturbehov trekkes med inntil 2 karakterer i lydighetsøvelsen. Naturbehov eller »markering», i øvelsene felt, sporoppsøk, eller under søket i rundering, skal trekkes med en ½ karakter. Ved gjentakelse trekkes 1 karakter. Ut over dette, kan regelen om «gjennomgående feil» benyttes.

Pkt. 8. Norgesmesterskap / Internasjonale mesterskap

Her vil det komme informasjon om hvordan kvalifisering til NM og NOM vil behandles med tanke på stevner både fra 2014 og 2015 som gjeldende stevner.

Pkt. 10 Kommentarer til NKK's Fellesbestemmelser

Her kommer det frem søknad om dispensasjoner, i forhold til; "Dommer, Dommerelev eller Dommeraspirant kan ikke bedømme...."

Endring av tekst under punkt Deltakere, 5 avsnitt

« I løpet av prøven skal arrangør / dommer kontrollere følgende:»

Under punktet Disiplinærforhold og klager:

Punktet omhandler kun hunder som er utestengt fra konkurranser. Dersom fører er utestengt fra konkurranse, omfattes ikke dette under følgende punkt.

Klubber får informasjon om hvem som er utestengt og det er opp til klubbene å og passe på at utøvere som er utestengt fra konkurranser ikke stiller til start.

Dommere får ikke denne informasjon i dag.

Pkt. 11: Materialbeskrivelse og skisser

Alt er revidert og oppdatert i forhold til revidert regelverk.

Pkt. 12: Oversikt over de forskjellige lydighetsøvelser

Endringer i rekkefølgen på øvelsene i klasse B og A

Søndag 23.11.

Praktisk bedømmelse:

Dagen startet på *Hauersæter Leir hos Forsvarets Hundeskole*, med praktisk bedømmelse av lydighetsøvelsene og feltsøk.

Lydighetsøvelsene:

Målet var å gjennomgå i praksis:

Rekkefølge på øvelsene

Hvordan kommandere

Generelle bedømmelseskriterier

Feltsøk:

Målet var å gjennomgå feltsøk i klasse D og C, med tanke på kommandering, gjennomføring og generelle bedømmelseskriterier.

Dagen fortsatte tilbake på hotellet med oppsummering av dagens praktiske gjennomgang.

Gjennomgang / oppsummering av dagens praktiske bedømming.

Vi fikk se «konsekvensene» av at 3-sekunders-regelen er innført. Dette vil helt klart føre til en mere enhetlig gjennomføring, og det vil bli mere rettferdig. Samtidig kommer det inn flere faktorer mht bedømmelse.

Et eksempel her er øvelsen apportering, hvor det bla kreves at hunden sitter stille i 3 sekunder etter avlevering.

Pkt 7. Bedømmelse og Godkjenning, Bedømmelseskriterier

Det blir det lagt inn et tillegg: "Dersom hundefører ikke forholder seg til plasskommandant kan det trekkes med inntil 2 karakterer."

Øvelse: Fremmadsending (merking av bane)

Det er laget en prinsipp- skisse under pkt. 11. Målet med dette er at merking av banen skal være så lik som mulig uansett hvor man kommer på konkurranse.

En annen målsetning med lik merking av bane er for øvingsledere og dommere, slik at merkingen skal være til hjelp for riktig kommandering og bedømmelse.

Det ble gjort en liten justering på skissen for fremmadsending i forhold til innsendt utkast.

Øvelsen Kryp:

I regelverket så står det klart at øvelsen skal forgå på plen.

For å få godkjent karakter i øvelsen skal albu og/eller bryst være i bakken størstedelen av øvelsen.

Åling er ikke tillatt og medfører underkjennelse av øvelsen.

Kryp skal utføres med at alle 4 ben benyttes.

Øvelsen Feltsøk:

I øvelsen feltsøk skal avlevering av gjenstand foregå som ved apportering. Også hva gjelder denne øvelsen, må det ikke glemmes hva som er hovedmomentet.

Om hunden setter seg skjevt, er ikke det trekkgrunnlag. Fører kan bruke kommando for utgangsstilling uten at dette nødvendigvis medfører karaktertrekk. Hund som avleverer foran fører, kan settes direkte i søk etter avlevering, uten å måtte komme inn i utgangsstilling først.

Her, som i de andre søksøvelsene, er det samarbeid, arbeidsglede og det å søke, finne og avlevere, som skal være i hovedfokus. I regelverket er det lagt føringer for hvilke konkrete trekkgrunnlag som finnes for øvelsen.

Målekurs med Kirsten Bjørnelykke

De dommerne som var på dommersamlingen ble sertifiserte måledommere.

Målet er å legge dette inn i dommerutdanningen for fremtidige dommere.

Fagkomiteen får dokumentasjon av Kirsten for å kunne benytte til sertifisering av de dommerne som ikke er tilstede.

Dersom vi som måledommer er i tvil kan vi be en annen måledommer kontrollmåle hunden.

Målestav

Hvor kan vi få kjøpt denne?

Fagkomiteen sjekker og legger ut på www.norsk-brukshundsport.no

Tabell for hinderhøyde og apportvekter:

Vi legger inn Liten, Medium og Stor i tabellen, og på måleskjemaet. Sett inn de samme på dommerkritikkene, og det vil være enkelt for øvingsleder å sjekke hinderhøyde og apportvekt.

Det som er viktig nå er å få laget gode retningslinjer med en gang. Se på sidene til AG. De har gjort en del erfaringer som helt sikkert kan være til hjelp for oss.

Målebrev vil bli laget og lagt ut på www.norsk-brukshundsport.no – Regelverk/ Skjema - skjema.

Dommerutdanningen.

Det er stadig behov for nye dommere til brukshundsporten, og NBF v/ Fagkomiteen er i gang med tanker rundt det å revidere dommerutdanningen.

Gruppearbeid dommerutdanningen

Det ble derfor avslutningsvis arrangert et gruppearbeid hvor det ble bedt om å diskutere litt rundt følgende punkt:

- Hvilke krav skal stilles til det å kunne bli brukshunddommer?
- Hva er bra med dagen utdanning?
- Skal man kunne bli dommer i en øvelse man ikke selv har konkurrert i?
- Hvordan skal vi gjennomføre et dommerkurs?

Følgende synspunkt/forslag kom inn:

Krav til å bli dommer

- Bytt ut kravet «Trinn I instruktør» med konkurranselider.
- Må være anbefalt av egen klubb, eller dommer.
- Man skal ha ført opp egen hund i klasse A i begge grener / godkjent i klasse A.
- Dersom det er en gruppe man ikke har konkurrert i så kan man gå som «elev» for en annen dommer.

Skal man være redd for å stille krav til de som skal bli dommere?

Det viktigste er at man får fram de beste dommerne.

Det ble også stilt spørsmål om man må ha konkurrert eller om også kriterier, som for eksempel en god instruktør med lang erfaring kan gjelde?

Det å ha konkurrert med egen hund gir også en god læring under hele prosessen i form av opprykk osv.

Varighet på kurset: 3 helger fra torsdag til søndag.

Hvem kan avholde dommerkurs?

Hvis det blir utarbeidet et godt kompendium så kan hvem som helst av dommerne avholde kurset.

Et godt kompendium, og at den som har lyst kan avholde

Det kan også være en tilsvarende løsning som for instruktører, hvor det blir utdannet trinn III instruktører, som avholder kurs.

Vi må først ha et kompendium av høy kvalitet før man kan starte en ny utdanning.

De dommere som skal avholde dommerkurs, bør inneha status som instruktør

Fagkomiteen fikk med seg mange innspill for videre arbeide med dommerutdanningen.

Oppsummering/avslutning

Spørsmål om ny samling igjen allerede i 2015.

Bjørnar informerte da at det ville være et økonomisk spørsmål. Søknader om støtte til samlinger må være fremmet allerede i juni året før, så det løpet er kjørt allerede. Bakgrunnen for ønsket om en ny samling så tidlig som mulig, var bl.a det å kunne øve mere på det å dømme for å bli mere samstemte og minske forskjellene i karaktersettingen. Ønsket om hyppigere samlinger tar vi som et svært positivt signal.

Det kom forslag på at vi som dommere bør ta initiativ til å tilby lokale klubber at vi kan bistå dem for å informere om det reviderte regelverket, måling av hund osv.

Norsk Brukshundsports Forbund fyller 50 år i 2015, og i den forbindelse fikk alle fram møtte dommere en gave fra forbundet i form av en dommeranvisning med jubileumslogoen på. Det finnes kun 25 eksemplarer av denne.

Generelt ble samlingen veldig positiv, og alle bidro til mange konstruktive tilbakemeldinger uansett tema og erfaring.

Takk for hjelpen til

Forsvarets Hundeskole, «deltakerne» Øystein Bjørnsengen og Nina Sypriansen, og «Målekurs-instruktør» Kirsten Bjørnelykke.

Tusen takk til alle for ei innholdsrik og lærerik helg.

På vegne av NBF

Bjørnar Strand, Ellinor Antonsen, Inger Østlie og Ingar Oliveren

Referatet er basert på notater / korrektur gjort av: Geir B. Larsen, Inger Østlie, Bjørnar Strand og Ellinor Antonsen.